

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1965. március 2.

bb. 1. finn nyelven a „rozsdatemető„

1 tf/tr/gm/gy/La

1965. március 2.

a stockholmi norstedt kiadó magyar prózai antológiát jelentet meg svéd nyelven. hasonló tervvel foglalkozik a göteborgi zindermann kiadó is. a finn otava osakeyhtiö fejes endre „rozsdatemető„ és moldova györgy „sötét angyal„ című regényének finn nyelvű kiadására kötött szerződést./mti/

bb. 3. építkezések a belvárosban

1 hi/tm/gy/sr

1965. március 2.

a belvárosban folytatódnak a nagyobb építkezések. a szép utca 2. számú telken tovább épül a külkereskedelmi irodaház, a károlyi utca 11. szám alatt folytatódik az ottani romos épület helyreállítása. mindkét helyen előreláthatólag a jövő évben fejezik be a munkát. a legközelebb induló nagyobb építkezések között szerepel a józsef nádor tér 8. szám alatti otp lakóház, továbbá az arany jános utca, az akadémia utca és a tüköry istván utca találkozásánál levő üres telken nagyobb irodaház alapjainak lerakása. a kálvin tér és a bástya utca közötti területre - a városkapu eszpresszó helyére - otp lakóházat tervez a buváti./mti/

bb. 2. megrövidül az akták utja - egyszerűbb és gyorsabb lesz a tanácsi ügyintézés

1 hl/tné/gy/lsr

1965. március 2.

Egy évvel ezelőtt - a közigazgatási munka megjavítására, az ügyintézés egyszerűsítésére - utasítás jelent meg a tanácsi szervek ügyiratkezeléséről. az új rendszer tapasztalatait összegezve, a fővárosi tanácsnál az mti munkatársának elmondották, hogy az elmúlt évben körülbelül másfélmillió ügyirattal foglalkoztak a tanácsi szakigazgatási szervek. az ügyek érdemi intézésében és az ezzel járó technikai munkában - az ügyiratok iktatásában, továbbításában, illetve irattározásában - nagy segítség a tavaly kiadott egységes szabályzat. jelentős például a központi iratkezelés - több kerületben már ilyen módszerrel dolgoznak -, amely szerint a tanács különböző osztályainak aktáit egy helyen iktatják. az ügyfeleknek tehát nem kell felkeresniük az egyes osztályokat, mert a kezelő irodán részletes választ kaphatnak panaszukat, kérélmüket illetően. a tanácsi dolgozók munkáját is megkönnyíti, ha a felek nem közvetlenül hozzájuk fordulnak, mert így több idejük marad az ügyek intézésére. hasznosnak bizonyult ez a módszer például a xiii. kerületben, ahol 1964-ben lényegesen több ügyiratot kezeltek, mint a megelőző esztendőben, az elintézésre váró akták száma mégsem emelkedett. hasonló módszerrel dolgoznak a xix. kerületi tanácsnál is, itt az ügyirat-hátralékot egy esztendő alatt 9 százalékról 2 százalékra csökkentették.

fokozatosan egyszerűsítik munkájukat a házkezelőségek is. a xiv. kerületben például több év tapasztalatai alapján kiszámították, hogy az idén több mint 40 000 műszaki igénybejelentéssel kell majd foglalkozniuk a házkezelési szerveknek. a munkát a lakóbizottságok bevonásával gyorsítják meg. az esetek jelentős részében a helyi viszonyokat jól ismerő lakóbizottságokra bízják annak elbírálását, melyik lakásban szükséges a parketta gyalulása, vagy teljes cseréje, hol kell cserépkályhát építeni, a fürdőkályhát vagy más berendezést felújítani. a házkezelőségi műhelyek munkáját úgy szervezik, hogy a műszaki bejelentéseket legkésőbb 8 nap alatt elintézzék, a legszükségesebb munkákat pedig 24 órán belül elvégezzék./mti/

bb. 4. „karriert”, csinált a csuka

vid ká/tr/gy/la

1965. március 2.

a tolna-baranya megyei halgazdaság tavában nem kívánatos vadhalnak tekintették eddig a csukát. most aztán „karriert”, csinált a ragadozó hal. ősszel ugyanis a tavakból kihalászott tíz mázsányi, 70 dekagramm súlyon aluli csukát az egyik osztrák halkereskedelmi cégnek küldték el. a külföldi vevők érdeklődését felkeltette az izletes husu magyar „édesvízi cápa”, s további jelentős csukaivadék szállítmányokat rendelt az ausztriai horgászvizek benépesítésére.

a halgazdaságban az idén már tervszerűen tenyésztik a csukákat az erre a célra kijelölt sumonyi tóban. ötven anyahalat válogattak ki, s tavasszal mesterségesen keltetik az ivadékokat./mti/

bb. 5. a fővárosi színházak művészei a munkásszállásokon - márciusban 22 műsort adnak a peremkerületekben a színházi birgádok

1 áe/gk/gy/fm

1965. március 2.

a fővárosi színházak művészei néhány hónap óta gyakori vendégek a peremkerületek nagy munkásszállásain. a madách, a józsef attila és a tháli színház, valamint a vidám színpad több színésze egy-egy brigádot alakított és színvonalas irodalmi műsorral keresi fel a hetenként vidékről bejáró, átmeneti otthonokban élő munkásközönséget. a brigádműsorok állandó szereplője többek között benedek árpád, a józsef attila színház főrendezője, szemes mari, böröndy kati, horváth jeno, lelkes ágnes, békés itala és még több népszerű művész. eddig már csaknem száz ilyen előadást tartottak a peremkerületekben, a munkások hálásan fogadják a művészeket: az előadások minden alkalommal telt házak előtt zajlanak. márciusban 22 munkásszállásra látogatnak a művészbrigádok. felkeresik többek között a csepel művek éjjeli szanatóriumának lakóit, több iparitanuló-otthont, építőipari szállást. a madách színház brigádja többek között a kőbányai textilművek, a thália színház a kender- és jutaárugyár leányotthonaiban ad műsort. a magyar néphadsereg művészegyüttese - amely szintén részt vesz az akcióban - márciusban az építők női munkásszállásán szerepel./mti/

bb. 6. új ismeretterjesztő művek a medicina egészségügyi kiadó tervében

1 ms/hné/sr/gy/La

1965. március 2.

a medicina egészségügyi kiadó idei tervében 30 ismeretterjesztő mű kiadása szerepel. györgy julia: a nehezen nevelhető gyermek című könyvében több évtizedes tapasztalatok és a gyakorlati életből vett esetek alapján ad értékes tanácsokat a szülőknek. a popielarska lengyel szerző a gyermek étvágytalanságának okaival, a rendszertelen táplálkozással, az étkezéssel kapcsolatos nevelési kérdésekkel foglalkozik. „besznek nincs étvágya,” című füzetében. krets sándor: beteg a gyerek címmel hasznos gyermekápolási tudnivalókat ismertet.

ötödik kiadását éri meg hirschler imre könyve: a nők védelmében. marék antal: hogyan éljen az idős ember címmel öltözködési, táplálkozási, valamint az életmódra, a helyes időtöltésre vonatkozó tanácsokat ad. érdeklődésre számíthat láng sándor: munka és elfáradás című munkalélektani könyve, zoltán jános munkája a plasztikai sebészetről, lányi márton egészségre vezető kalauza és klaus neumeister: gyógyító és pusztító sugár című könyve.

egyre növekvő autó- és motorforgalmunk teszi időszerűvé horváth lászló gábor: az ember, a motor és az autó című könyvet. a szerző ismerteti azokat a hatásokat, amelyek a közlekedésben résztvevők, a gépkocsivevők, a motorosok és a gyalogosok magatartását befolyásolják./mti/

bb. 7. hízik a jég a borsodi tavakon

vid ká/tr/gy/La

1965. március 2.

a hetek óta tartó hideg időjárás következtében tíz nap alatt átlagosan 5-7 centiméterrel vastagodott a jégpáncél a borsodi tavakon. hazánk legnagyobb hegyvidéki mesterséges víztárolóján, a rakacai tavon a 350 holdnyi víztükröt átlagosan 20 centiméteres jégpáncél fedi. legvastagabb a jég a tavat tápláló rakacai patak beömlési helyénél, ahol a jégréteg vastagsága 25 centimétert is eléri. befagyott a hámosi tó is. az ország minden részéből a lillafüredi palota szállóba érkezett üdülők hódolhattak kedvelt szórakozásuknak, a fakutyázásnak, valamint a korcsolyázásnak. a 30 méteres hámosi vízesésnél a megfagyott víz valószínűleg jég-csipkét alkot.

a bükk hegység forrásai azonban még most sem fagytak be. a barlangkutatók szerint ennek az a magyarázata, hogy a 100-150 méter mélységben levő mészkő sziklák víztároló folyosóinak hőmérséklete nem csökkent./mti/

- 4 -

le

bb. 8. statisztika a világgazdaság egy évszázadáról

1 tf/tr/fm/gy/La

1965. március 2.

március elején jelenteti meg a közgazdasági és jogi könyvkiadó kenessey zoltán - cseh-szombathy lászló „világgazdasági idősorok 1860-1960,” című könyvet. a könyv - amely a központi statisztikai hivatalban 1959 óta végzett kutatások eddigi eredményei alapján készült - számot ad több szocialista és néhány kapitalista ország gazdasági életének száz esztendejéről. a szakemberek által régen várt kiadvány összefoglalja, kritikai-lag feldolgozza a fenti egy évszázad fontos gazdasági jelenségeiről készített - eddig csak elszórtan rendelkezésre álló - nemzetközi statisztikai adatokat./mti/ 1 művét

- 5 -

le

bb. 6. új ismeretterjesztő művek a medicina egészségügyi kiadó tervében

1 ms/hné/sr/gy/La

1965. március 2.

a medicina egészségügyi kiadó idei tervében 30 ismeretterjesztő mű kiadása szerepel. györgy julia: a nehezen nevelhető gyermek című könyvében több évtizedes tapasztalatok és a gyakorlati életből vett esetek alapján ad értékes tanácsokat a szülőknek. a popietarska lengyel szerző a gyermek étvágytalanságának okaival, a rendszertelen táplálkozással, az étkezéssel kapcsolatos nevelési kérdésekkel foglalkozik. „űesinek nincs étvágya,„ című füzetében. krets sándor: beteg a gyerek címmel hasznos gyermekápolási tudnivalókat ismertet.

ötödik kiadását éri meg hirschler imre könyve: a nők védelmében. marék antal: hogyan éljen az idős ember címmel öltözködési, táplálkozási, valamint az életmódra, a helyes időtöltésre vonatkozó tanácsokat ad. érdeklődésre számíthat láng sándor: munka és elfáradás című munkalélektani könyve, zoltán jános munkája a plasztikai sebészetről, lányi márton egészségre vezérlő kalauza és klaus neumeister: gyógyító és pusztító sugár című könyve.

egyre növekvő autó- és motorforgalmunk teszi időszerűvé horváth lászló gábor: az ember, a motor és az autó című könyvet. a szerző ismerteti azokat a hatásokat, amelyek a közlekedésben résztvevők, a gépkocsivezetők, a motorosok és a gyalogosok magatartását befolyásolják./mti/

bb. 7. hízik a jég a borsodi tavakon

vid ká/tr/gy/La

1965. március 2.

a hetek óta tartó hideg időjárás következtében tíz nap alatt átlagosan 5-7 centiméterrel vastagodott a jégpáncél a borsodi tavakon. hazánk legnagyobb hegyvidéki mesterséges víztárolóján, a rakacai tavon a 350 holdnyi víztükröt átlagosan 20 centiméteres jégpáncél fedi. legvastagabb a jég a tavat tápláló rakacai patak beömlési helyénél, ahol a jégréteg vastagsága 25 centimétert is eléri. befagyott a hámosi tó is. az ország minden részéből a lillafüredi palota szállóba érkezett üdülők hódolhattak kedvelt szórakozásuknak, a fakutyázásnak, valamint a korcsolyázásnak. a 30 méteres hámosi vízesésnél a megfagyott víz valószínűleg csipkét alkot.

a bükk hegység forrásai azonban még most sem fagytak be. a barlangkutatók szerint ennek az a magyarázata, hogy a 100-150 méter mélységben levő mészkő sziklák víztároló folyosóinak hőmérséklete nem csökkent./mti/

- 4 -

bb. 8. statisztika a világgazdaság egy évszázadáról

1 tf/tr/fm/gy/La

1965. március 2.

március elején jelenteti meg a közgazdasági és jogi könyvkiadó kenessey zoltán - cseh-szombathy lászló „világgazdasági idősorok 1860-1960,„ című ~~monográfia~~ a könyv - amely a központi statisztikai hivatalban 1959 óta végzett kutatások eddigi eredményei alapján készült - számot ad több szocialista és néhány kapitalista ország gazdasági életének száz esztendejéről. a szakemberek által régen várt kiadvány összefoglalja, kritikai-lag feldolgozza a fenti egy évszázad fontos gazdasági jelenségeiről készített - eddig csak elszórtan rendelkezésre álló - nemzetközi statisztikai adatokat./mti/ 1 művét

- 5 -

fl

bb. 9. félmillió éves emberi fogat találtak vértesszőlősen

1/tz/gk/a/vg

1965. március 2.

a feltárók legmerészebb reményeit is beváltotta az immár nemzetközi hírű vértesszőlősi ősemberi lelet.

a tudomány már eddig is úgy tartotta számon vértesszőlőst, mint a félmillió éves élt embernek azt a telephelyét, amelyen mindaddig példátlan gazdagságban maradtak együtt kőeszközei, tűzhelye, konyhai hulladéka, stb. naponta tucatjával érkeznek a legnevesebb külföldi szakemberektől az üdvözlő és érdeklődő levelek a lelet feltárói, dr. vértés lászló régész és dr. kretzoi miklós paleontológus címére.

a magyar állami földtani intézetben a kiásított kulturréteg anyagának átszitálása és az ősember emlékét őrző eszközök, stb. szétválogatása közben egy olyan különleges alakú fogat találtak, amelyet semmiféle ősi állatfaj fogával nem tudtak azonosítani, végül is a feltárás vezetői állapították meg, hogy végre előkerült a régvárt legfontosabb lelet, az első emberi csont is, a telep valamelyik régi lakójának egyik fogá. nem lehet tévedés: kétségtelenül emberi fog, amely azonban nagyon erősen különbözik a mai emberétől. jellege szerint legközelebb ahhoz a kezdetleges emberfajhoz áll, amelyet a tudomány pekingi embernek nevez. az értékes leletet dr. vértés lászló most dr. thoma andor antropológusnak adta át tudományos feldolgozásra.

csontok,

az az emberi fog nemcsak igazolta a kutatókat, akik eleve feltételezték, hogy a vértesszőlősi kőeszközöket az emberré fejlődés körülbelül félmillió évvel ezelőtt élt képviselője készítette és használta, hanem jelentős mértékben meg is növelte a lelet fontosságát, akármilyen eredménnyel járnak is a további vizsgálatok, az már kétségtelen, hogy vértesszőlősen sikerült feltárni az eddig egyetlen ilyen koru emberi települést. itt a kőeszközöktől ma már az emberi csontig minden együtt található, s így ismereteket szerezhethünk ennek az ősi embernek az életéről és kulturájáról./mti/

8.15/a

- 6 -

bb. 11. június végén fővárosi közlekedésben megindul a forgalom a fővárosba vezető autószerződés

1/hbj/gg/a/vg

1965. március 2.

a fővárosban, illetve környékén a legnagyobbarányú utépités a Város és az e-5-ös utak budapestre vezető szakaszának kialakítása. törökbálinttól - ahol a Város, tehát az új balatoni és az e-5-ös, tehát a budapest-tata, később budapest-győr közötti autópálya találkozik - négy nyomvonalu, osztottisávú autószerződés vezet be a fővárosba egészen a nagyszőlősi utcáig.

a bevezető út egyik, körülbelül hét kilométeres szakasza törökbálinttól a körberki elágazásig már elkészült, csupán az ut mentén még kisebb tereprendezéseket kell végrehajtani, ezt az utszakaszt előreláthatólag március végén-április elején adják át a forgalomnak. a baloldali szakasz, a körberki uti elágazástól a nagyszőlősi utcáig azonban még építésre vár. először a jobboldali sávot alakítják ki, még pedig június 30-ig. jelenleg a postai kábelakat fektetik, március végéig-április elejére elkészül az új víz-, gázvezeték és az új csatorna. az osztyapenko szobor mögött, az új ut nyomvonalában 14 kisebb házát is le kell bontani, erre azonban csak akkor kerülhet sor, ha a lebontásra ítélt házakban lakók átköltöznek a forrás utcai új lakótelepre. az utépitők április-május-júniusban nagy erőket vonultatnak fel a jobboldali útsáv építésére, hogy a nagy nyári forgalomban legalább egy nyomvonalon jó uton közlekedhessenek a balatonra igyekvők.

a baloldali pálya építése tudjonképpen megkezdődött azzal, hogy a nagyszőlősi utcán épül a közúti felüljáró. ezen a felüljárón a Város, és az e-5-ös utról észak-buda, az alkotás utca irányába haladó járművek közlekednek. a felüljáró építése jól halad, már állványozzák. a baloldali pálya kialakításához azonban az utvonal teljes hosszában csak akkor láthatnak hozzá, ha a jobboldali sávra terelték a forgalmat, tehát július elején, nagyobb töltést is kell emelni, amihez gépi uton 80 000, kézierővel pedig 12 000 köbméter földet kell mozgatni. az utépitők biznak abban, hogy a baloldali pályát az év végére elkészítik, s így a nagyszőlősi utcától egészen törökbálintig autószerződés haladhatnak a járművek./mti/

8.55/a

- 7 -

bb. 10. nemzetközi versenyre neveztek be a legjobb magyar munkásvédelmi filmet

1/szf/gk/a/vg

1965. március 2.

a nehézipari minisztérium műszaki filmszolgálatának a bányászlámpa történetét feldolgozó, „küzdalem a sötétség ellen” című filmjét, amelyet a napokban megtartott 6. munkásvédelmi filmfesztiválon 1964 legjobb munkásvédelmi filmjének díjával tüntettek ki, a szót benevezte az ősszel Lipcsében megrendezésre kerülő nemzetközi biztonságtechnikai és munkásvédelmi filmversenyre. a filmet németre szinkronizált beszéddel és orosz nyelvű feliratokkal mutatják be Lipcsében./mti/

bb. 12. a „kukkantó” és a „fáklya” gazdát cserélt

vid/1/a/fm

1965. március 2.

a bácsalmási általános iskola „2. rákóczi ferenc” uttörőcsapata kapcsolatot teremtett a jugoszláviai adai általános iskola diákjaival. a pajtások sűrűn leveleznek egymással, most pedig már iskola-ujtságot is cserélnek. az adai pajtások házi ujságja, a „fáklya”, legújabb számát nemrégén kapták meg a bácsalmási uttörők, akik nyomban postázták az ő „lapjukat”, a „kukkantót”, a magyar és a jugoszláv pajtások így még alaposabban megismerik egymás életét./mti/

bb. 13. félévi „vizsga-statisztika”, az egyetemeken

1/fe/gk/a/sr

1965. március 2.

az egyetemeken és a főiskolákon véget értek a félévi vizsgák. az előzetes „vizsgastatisztikából”, kiderült, hogy a hallgatók túlnyomó többsége szorgalmas volt.

a budapesti műszaki egyetemen arról tájékoztatták az mti munkatársát, hogy az idei félévi vizsgaeredmények a tavalyi tanulmányi év hasonló időszakát alapul véve csaknem azonosak. míg 1963-64-ben a kitűnő és jeles rendűek aránya 8 százalék volt, addig az idén 8.7 százalék, s míg tavaly 28.9 százalék volt a jórendű, ezzel szemben az idén csak 26.9 százalék érdemelt ilyen osztályzatot.
/ folyt.köv./

9.-

- 8 -

bb. 13./ félévi..... folyt./a

a marx károly közgazdaságtudományi egyetemen közepes eredménnyel zárultak a félévi vizsgák. így például az általános karon 3.61-es az átlag és a 707 hallgató közül 193 az utóvizsgázó. a kereskedelmi karon az első évfolyam hallgatói 3.30, a másodikon 3.40, a harmadikon 3.49 és a negyedikon 3.96-es átlagot értek el a hallgatók, s a 673 diák közül 203-nak kell utóvizsgát tennie. az ipari karon a hallgatók félévi vizsgaeredményének átlaga 3.39.

az építőipari és közlekedési műszaki egyetemen a randes vizsgaidőszakban a hallgatók eredménye valamivel gyengébb, mint tavaly félévkor volt: ugyanakkor a vizsgákon kevesebb diák bukott el. az építészmérnöki karon az első évfolyam hallgatóinak a 3.28-as átlageredménye 0.06-dal rosszabb a tavalyinál. a közlekedési karon az első évfolyam hallgatóinak vizsgaátlaga 2.84, a tavalyi félévi vizsgán 3.26 volt.

az ötvös Loránd tudományegyetemen is lezárult a vizsgaidőszak és az elmúlt évekhez hasonlóan az idén is a harmad- és negyedéves hallgatók érik el a legjobb tanulmányi eredményt. a bölcsészkaron a kétezer hallgató közül 84 százalék tett eleget vizsgakötelezettségének. a természettudományi karon szerzett vizsgatapasztalatokból kiderül, hogy a hallgatók jól állták meg a helyüket, csupán egy-egy tantárgy - az általános és a szerveetlen kémia és az állat-szervezetten - okozott némi nehézséget. az első évfolyam hallgatóinak átlageredménye nagyjából jórendű vagy közepes, a szakbiológusoké jeles. a 2 300 hallgatóból azonban mintegy 30 százalék utóvizsgázik egy vagy több tantárgyból. végül a jogi karon a vizsgafegyelem a tavalyihoz viszonyítva az idén javult, sokkal kevesebben kértek vizsgahalasztást.
/mti/

bb. 20. egyiptomnak készül vágóhídi berendezés győrtt

vid/1k1a/ki

1965. március 2.

konzerveyári gépsorokon kívül vágóhídi berendezések is készülnek győrtt az élelmiszeripari berendezés és gépgyártó vállalat kisalföldi gépgyárában. az itt készült első korszerű, mint a vágóhidat több évvel ezelőtt gyöngyösön helyezték üzembe. azóta exportmegrendeléseket is kapott a gyár. a múlt évben a mongol népköztársaságban, ulan-batorban épülő húsfeldolgozó kombináthoz szállította a vágóhídi részt a kisalföldi gépgyár. az idén az egyesült arab köztársaságnak készítenek hasonló berendezést. ezt a szuezi-csatorna partján, szuez városában állítják majd üzembe. a gyártásra a második félévben kerül sor, a műszaki előkészületeket azonban már megkezdtek. az elektromos kábitótól a függő szállító-pályáig, az úgynevezett konveijorig, minden gépegységet elszállítanak az év végéig szuezbe./mti/

9.15/a

- 9 -

bb. 10. nemzetközi versenyre neveztek be a Legjobb magyar munkásvédelmi filmet

1/szf/gk/a/vg

1965. március 2.

a nehézipari minisztérium műszaki filmszolgálatának a bányászlámpa történetét feldolgozó, „küzdelem a sötétség ellen” című filmjét, amelyet a napokban megtartott 6. munkásvédelmi filmfesztiválon 1964 legjobb munkásvédelmi filmjének díjával tüntettek ki, a szót benevezte az ősszel Lipcsében megrendezésre kerülő nemzetközi biztonságtechnikai és munkásvédelmi filmversenyre. a filmet németre szinkronizált beszéddel és orosz nyelvű feliratokkal mutatják be Lipcsében./mti/

bb. 12. a „kukkantó,” és a „fáklya,” gazdát cserélt

vid/1/a/fm

1965. március 2.

a bácsalmási általános iskola „2. rákóczi ferenc,” utörőcsapata kapcsolatot teremtett a jugoszláviai adai általános iskola diákjaival. a pajtások sűrűn leveleznek egymással, most pedig már iskola-újságot is cserélnek. az adai pajtások házi újságja, a „fáklya,” legújabb számát nemrégén kapták meg a bácsalmási utörők, akik nyomban postázták az ő „lapjukat,” a „kukkantót,” a magyar és a jugoszláv pajtások így még alaposabban megismerik egymás életét./mti/

bb. 13. félévi „vizsga-statisztika,” az egyetemeken

1/fe/gk/a/sr

1965. március 2.

az egyetemeken és a főiskolákon véget értek a félévi vizsgák. az előzetes „vizsgastatisztikából,” kiderült, hogy a hallgatók túlnyomó többsége szorgalmas volt.

a budapesti műszaki egyetemen arról tájékoztatták az mti munkatársát, hogy az idei félévi vizsgaeredmények a tavalyi tanulmányi év hasonló időszakát alapul véve csaknem azonosak. míg 1963-64-ben a kitűnő és jeles rendűek aránya 8 százalék volt, addig az idén 8.7 százalék, s míg tavaly 28.9 százalék volt a jórendű, ezzel szemben az idén csak 26.9 százalék érdemelt ilyen osztályzatot.
/ folyt.köv./

9.-

- 8 -

bb. 13./ félévi..... folyt./a

a marx károly közgazdaságtudományi egyetemen közepes eredménnyel zárultak a félévi vizsgák. így például az általános karon 3.61-es az átlag és a 707 hallgató közül 193 az utóvizsgázó. a kereskedelmi karon az első évfolyam hallgatói 3.30, a másodikon 3.40, a harmadikon 3.49 és a negyedikon 3.96-es átlagot értek el a hallgatók, a a 673 diák közül 203-nak kell utóvizsgát tennie. az ipari karon a hallgatók félévi vizsgaeredményének átlaga 3.39.

az építőipari és közlekedési műszaki egyetemen a rendszeres vizsgaidőszakban a hallgatók eredménye valamivel gyengébb, mint tavaly félévkor volt: ugyanakkor a vizsgákon kevesebb diák bukott el. az építészmérnöki karon az első évfolyam hallgatóinak a 3.28-as átlageredménye 0.06-dal rosszabb a tavalyinál. a közlekedési karon az első évfolyam hallgatóinak vizsgaátlaga 2.84, a tavalyi félévi vizsgán 3.26 volt.

az eötvös loránd tudományegyetemen is lezárult a vizsgaidőszak és az elmúlt évekhez hasonlóan az idén is a harmad- és negyedéves hallgatók érték el a legjobb tanulmányi eredményt. a bölcsészkaron a kétezer hallgató közül 84 százalék tett eleget vizsgakötelezettségének. a természettudományi karon szerzett vizsgatapasztalatokból kiderül, hogy a hallgatók jól állták meg a helyüket, csupán egy-egy tantárgy - az általános és a szervetlen kémia és az állat-szervezetten - okozott némi nehézséget. az első évfolyam hallgatóinak átlageredménye nagyjából jórendű vagy közepes, a szakbiológusoké jeles. a 2 300 hallgatóból azonban mintegy 30 százalék utóvizsgázik egy vagy több tantárgyból. végül a jogi karon a vizsgafegyelem a tavalyihoz viszonyítva az idén javult, sokkal kevesebben kértek vizsgahalasztást.
/mti/

bb. 20. egyiptomnak készül vágóhídi berendezés győrről

vid/1kia/ki

1965. március 2.

konzerveyári gépsorokon kívül vágóhídi berendezések is készülnek győrről az ételmezeripari berendezés és gépgyártó vállalat kisalföldi gépgyárában. az itt készült első korszerű, minta vágóhidat több évvel ezelőtt gyöngyösön helyezték üzembe. azóta exportmegrendeléseket is kapott a gyár. a múlt évben a mongol népköztársaságban, ulan-batorban épülő husfeldolgozó kombináthoz szállította a vágóhídi részt a kisalföldi gépgyár. az idén az egyesült arab köztársaságnak készítenek hasonló berendezést. azt a szuezi-csatorna partján, szuez városában állítják majd üzembe. a gyártásra a második félévben kerül sor, a műszaki előkészületeket azonban már megkezdték. az elektromos kábitótól a függő szállító-pályáig, az úgynevezett konveijorig, minden gépegységet elszállítanak az év végéig szuezbe./mti/

9.15/a

- 9 -

bb 15. 40 000 hold új szántóterület - 1962-től 2500
község határában vizsgálták felül a földek rendeltetés-
szerű használatát

1 ie-lm ká

1965. március 2.

a földvédelmi törvény értelmében ez év végéig az ország egész területén felül kell vizsgálni a földek rendeltetészerű használatát, ezt a munkát az erre a célra létesített bizottságok 1962-től a múlt év végéig 2500 községben, összesen több mint tízmillió holdon végezték el.

a felülvizsgálat már eddig is sok eredményt hozott a mezőgazdaság, s így az egész népgazdaság számára. a bizottságok sok helyen megállapították, hogy az észszerű földhasználat érdekében meg kell változtatni a művelési ágat, s ezeknek a különböző változtatásoknak a következtében összesen 40 000 holddal növekedett, illetve növekszik a szántóterület. az új szántók legnagyobb része eddig rét vagy legelő volt, különböző forrásokból megnövekedett az egész mezőgazdasági-
lag művelt terület is. a bizottságok javaslatai alapján az illetékes szervek csaknem 30 000 holdnyi parlagföld megművelését rendelték el. ezek a parlagterületek főleg az északi megyék dombos vidékein, a nagyobb ipartelep környékén fekszenek, s művelésüket évek óta elhanyagolták. egy részüket most erdősítik, a többin pedig a helyi körülményeknek megfelelő művelési ágat alakítanak ki. további csaknem 25 000 hold gyarapodást jelent egyes községek indokolatlanul nagy belterületének csökkentése.

a felülvizsgálat során a bizottságok azt is megállapítják, hogy hol lehet talajjavítással, illetve talajvédelemmel fokozni a föld termőképességét. talajjavítást 360 000, talajvédelmi intézkedéseket 270 000 holdra javasoltak, pontosan meghatározva az alkalmazandó módszereket is./mti/

bb 16. magyar-csehszlovák barátsági napok szekszárdon

vid tené-lm fm

1965. március 2.

március elején magyar-csehszlovák barátsági napokat rendez szekszárdon a hazafias népfront tolna megyei elnöksége és a fegyveres testületek klubja. csehszlovák vendégek részvételével nyitják meg az ünnepségsorozatot, amelynek műsorában a magyar-csehszlovák barátság 15 évét szemléltető kiállítás és számos kulturális rendezvény szerepel./mti/

9.15/lm

-10-

10.00 3

bb 14. magyarország új nemzeti atlaszán dolgoznak
térképészeink

1 tz-hné-lm vg

1965. március 2.

nagyszabású munkába kezdtek a kartográfiai vállalat térképészei: hozzáfogtak magyarország nemzeti atlaszának elkészítéséhez.

hatalmas kiadvány lesz ez, a tervek szerint nagyobb, mint a világtalasz. száz térképlapot tartalmaz majd, amelyeken részletesen feltüntetik az ország természeti adottságait, gazdasági, kulturális, közigazgatási, közlekedési, stb. viszonyait. minden különálló téma elé szöveges magyarázatot adnak.

a munka jól halad. jelenleg az „időtálló” térképlapokon dolgoznak, a földtani, a meteorológiai, a geomorfológiai, stb. térképeken, amelyeknek mondanivalóján nem sokat változtat néhány esztendő eltelté. utoljára a politikai, illetve a gazdaságföldrajzi térképlapok maradnak, amelyeknek viszont a megjelenés pillanatában természetesen a legfrissebb adatokat kell tartalmazniuk./mti/

bb 17. gépesített kooperáció az építőiparban

1 sb/lk-lm vg

1965. március 2.

az építésügyi minisztérium építőipari főigazgatóságának több szakembere, papp aladár mérnök, valamint mutter béla és tóth tibor technikus érdekes újítást dolgozott ki. az építkezések alvállalkozói munkáinak összehangolását, a kooperációt gépesítették és egyszerűsítették az ügyvitelt. az új módszer szerint a vállalatok lefényképezik az építmények programját és a sokféle papírmásolat helyett csak 200-300 felvételtől álló, de egyetlen filmtekercset készítenek. a negatívot megkapja az évm számítástechnikai és ügyvitelgépesítési vállalat, amely a filmen közölt adatokat lyukkártya-gépeken dolgozza fel. így alvállalkozói munkanemek szerint összeállítják: hol, mikor és mekkora feladatot kell elvégezni. ha egyes időszakokban a feladat nagyobb, mint a rendelkezésre álló erő, akkor az építmények fontossági sorrendjének megfelelően a határidőt is módosítják.

a főigazgatóság dolgozói és az építésügyi minisztérium 44 vállalata már megkezdte az új módszer bevezetését. az építésügyi tárcaán belül több mint kétmilliárd, más ipari minisztériumok vállalatai között pedig mintegy 700 millió forint értékű alvállalkozói feladatot hangoltak össze.

/folyt.köv./
9.40

- 11 -

bb 17. /gépesített...1.folyt./-lm

a gépesítés csaknem 1 millió forinttal csökkenti az adminisztrációs költségeket. ebben az esetben viszont éppen a takarékoság a legkisebb előny, mert az új módszer igazi haszna az, hogy az építés irányításában nyújt felbecsülhetetlen segítséget. eddig ugyanis csak évente egyszer, most már - a gépesítéssel - negyedévenként összehangolják a munkát. ezzel tulajdonképpen ellenőrzik a feladatok teljesítését és a változásoknak megfelelően módosított, új kooperációs programot adnak a vállalatoknak. ebben az építés erőviszonyainak változásait is figyelembe veszik és a munka tervszerűbb megszervezésére ösztönzik a vállalatokat./mti/

bb 18. importmegtakarítás a bányászati felszereléseknek hazai gyártásával

1 szf/hné-lm vg

1965. március 2.

a sujtólégveszélyes bányákban használt davy-féle biztonsági bányászlámpa könnyen törő üvegburájának pótlása folytonos gondot okoz a bányászati anyagellátó és értékesítő vállalatnak. a forgalomban levő lámpákhoz állandóan több tizezer burát kell raktáron tartania. előfordul azonban, hogy a kapós pótalkatrészt az ndk nem tudja kellő mennyiségben szállítani, s ilyenkor az nszk-ból, angliából, vagy dániából kell importálni. az ellátó vállalat kezdeményezésére a nagykanizsai üvegyár tavaly megkezdte a davy-lámpák burájának kísérleti gyártását. noha a gyár egyelőre hagyományos üvegfúvási módszerrel állítja elő a burákat, szilárdságuk és egyéb minőségi tulajdonságuk vetekszik a külföldi üveghengerekével. erre az évre az ellátó vállalat meg is rendelt 30 000-ot, egyelőre még mindig kísérletképpen. amint a nagykanizsai gyár speciális üvegfúvó automata-gépet szerez be a gyártáshoz, a burákat véglegesen nagykanizsáról vásárolják. a hazai beszerzés révén az anyagellátó vállalat körülbelül 3 millió deviza-forintot takarít meg évente, ezenkívül 800 000 forintot a külföldi és a hazai burák ára közötti különbségből.

nehéz pótolni a bányafolyósokon kanyargó szállítóberendezések, az ugynevezett flexibilis kaparószalagok egymáshoz kapcsolódó fémteknőit is, amelyek a szénat hordozzák. az ellátó vállalat megállapodott a dunai vasművel, hogy ellátja ezzel a pótalkatrésszel a bányászokat. a teknők hazai gyártása ugyancsak többmillió forintos devizakiadástól mentesít. megszűnik a bányász műanyag védősisak-bahozatal is. a hungária műanyagfeldolgozó vállalat tavaly már 14 000 üvegszál erősítésű műanyag sisakot gyártott, erre az évre pedig 30 000-ot szállít a bányászati anyagellátó és értékesítő vállalatnak./mti/

9.45/a

- 12 -

bb. 19. néprajzi pályázat borsod megyében a felszabadulási évforduló tiszteletére

vid/j/a/fm

1965. március 2.

borsod megye népi és ipartörvényeti emlékeinek összegyűjtését szervezett formában kívánják megoldani. a felszabadulás 20. évfordulója tiszteletére a borsod megyei és a miskolci városi tanács művelődésügyi osztálya, valamint a herman ottó muzeum néprajzi pályázatot hirdetett, amelyen felnőttek és diákok is résztvehetnek. a gyűjtők munkájának megkönnyítésére a muzeum 37 téma feloldozását javasolta. a pályázat résztvevői - többek között - összegyűjtik egy-egy faluban a régi földrajzi elnevezéseket, az egykori párttorcsaládok életmódjának emlékeit, hajdani paraszti gazdálkodás munkaszervezését, a bányász hagyományokat, üveghuták, mészégetők, malomkővágók s képfestők munkájának emlékeit. ezeket a témákat személyes kutatások és az öregek elbeszélése alapján dolgozzák fel. a legjobb pályamunkákat díjazták, és füzet alakban is kiadják./mti/

bb. 21. védnökség vállalással, társadalmi munkával támogatják a felszabadulási versenyt a didsgyőri kohászfiatalok

vid/lk/a/ki

1965. március 2.

a Lenin kohászati művek fiataljai sokoldalúan akarják segíteni a felszabadulási munkaversenyt, a gyár évi feladatainak megvalósítását.

a termelő munka javítására többek között vállalták, hogy ott, ahol erre a feltételek megvannak, újabb ifjusági brigádokat alakítanak. a takarékos gazdálkodás elősegítésére felújítják az ezerszemű őrök szolgálatát, az eddiginél szélesebb körben szorgalmazzák a vas és szinesfém gyűjtést. a gyártmányok minőségének javítására több munkahelyen bevezetik az önmeóztást. „ott segítünk, ahol a legnagyobb szükség van a fiatalok tette-készségére”, elv alapján védnökséget vállalnak a borsodi érc-előkészítő építésén azzal a céllal, hogy a borsodi nagyolvasztók megfelelő betétanyaggal való ellátására szolgáló üzem a lehetőség szerint határidő előtt elkészüljön. ezenkívül ugyan-csak védnökségükkel kívánják támogatni a különböző gyárreszlegek fontosabb beruházási, felújítási, műszaki fejlesztési munkáit. a nagyolvasztóműnél többek között a kokszfelhasználás, az acélműnél a fémvetét csökkentését, a minőség javítását szorgalmazzák. a hengermű gyárreszlegnél az új blokk-és bugasor teljesítőképességének jobb kihasználására törekednek. az öntödékben a gazdaságosabb műanyagformázás szélesebb körű elterjesztésén fáradoznak. a védnökségvállalások sikeres teljesítésére és más sürgős, időszere feladatok megoldására mintegy 60 000 óra társadalmi munkát vállaltak./mti/

9.55/a

- 13 -

bb. 22. felújítják a háztáji gyümölcsös kerteket győr megyében
vid/ká/tr/a/La 1965. március 2.

a győr megyei földművelésszövetkezetek nemcsak a háztáji gyümölcsösök kártévesztései elleni védekezésben nyújtanak hathatós segítséget, de elősegítik a kertek felújítását is. az idén tavasszal 15 500 gyümölcsfa csemetét, 65 000 gyökéres szőlőültványt és 600 000 nemes málnavesszőt, szamóca tövet bocsátanak a háztáji kerttulajdonosok rendelkezésére. ez azt jelenti, hogy a győr megyei kertekben 220 hold gyümölcsöst ültethetnek fel az eddigiekénél többet termő és nemesebb gyümölcsöt adó alanyokkal./mti/

bb. 23. két hónap alatt 3,5 millió tojást küldött exportra a baromfiipari vállalat debreceni üzeme

vid/ká/tr/a/La 1965. március 2.

az országos baromfiipari vállalat debreceni üzemének dolgozói kiváló eredményeket értek el az exportfeladatok teljesítésében. az év első két hónapjában tojásból és baromfiből is több mint kétszer annyit exportáltak, mint a múlt év hasonló időszakában. a megrendeléseknek kifogástalan minőségben teltek eleget. a külföldre szállított 3,5 millió tojás zömét a szovjetunióba, csehszlovákiába, olaszországba, az ndk-ba és az nsk-ba irányították. a külföldi szállítások mellett a vállalat teljes egészében kielégítette a belföldi megrendeléseket is./mti/

bb. 24. négyezer hold vízenyős területet tesznek termővé sárváron
vid/ká/tr/a 1965. március 2.

nagyszabású vízrendezési munkálatok kezdődtek a sárvári állami gazdaságban. a rába mentén négyezer hold vízenyős, lápos területet szabadítanak meg a pangó, álló vizektől. a nagykiterjedésű földeken eddig jóformán semmi sem termett, a javítás után viszont alkalmassá válnak mezőgazdasági művelésre. a több évig tartó természetátalakításra tizenhat millió forintot költenek. az idei munkálatok során 105 000 köbméternyi földet mozgatnak meg./mti/

10.00/a

10.00/a

- 14 -

bb. 34. elutazott budapestről a francia filmművészkiutótságt/s/gk/a/be 1965. március 2.

kedden reggel a ferihegyi repülőtéről elutazott a francia filmpapok alkalmából hazánkban járó francia filmművészkiutótságt. jerome brierre-t, az unifranco film sajtóíróját, geneviève grad és macha meril filmrendezőket és jacques charrier filmrendezőket egy hetet töltötték hazánkban. megismerkedtek budapest nevezetességeivel, találkoztak magyar film- és színművészekkel, megnézték néhány új magyar filmalkotást és részt vettek a francia filmpapok eseményein, filmjeik bemutatásán a vörös csillag, illetve a május 1. moziban. a budapesti francia filmpapok kedden este fejeződnek be./mti/

bb. 31. kodály zoltán a székesfehérvári ének-zenei általános iskola jubileumi ünnepségén

vid/j/a/fm 1965. március 2.

a székesfehérvári ének-zenei általános iskola márciusban ünnepli fennállásának 10. évfordulóját. a város felszabadulásának 20. évfordulója, valamint az iskola jubileuma alkalmából március 25-én a vasvári páli gimnáziumban közösen kórushangversenyt rendeznek a székesfehérvári vörösmarty színházban. a jubiláló ének-zenei általános iskola vezetői felkérték kodály zoltánt, hogy megjelenésével tisztelje meg a hangversenyt. a művész közölte, hogy részt vesz a hangversenyen, s azt annál is inkább szívesen vállalja, mert székesfehérvár városához fűződik az éneklő ifjúság mozgalom elindítása./mti/

bb. 33. huszonnyolc százalékkal emelkedett az egy szántóegységre jutó gazdálkodási eredmény a zalai termelőszövetkezetekben

vid/ká/tr/a/La 1965. március 2.

zala megyében néhány termelőszövetkezet kivételével befejeződtek az 1964. évi munkáról számot adó közgyűlések. ezzel egy időben a megyei tanács mezőgazdasági osztályán összesítették a zalai termelőszövetkezetek 1964. évi gazdálkodásának főbb adatait, amelyek eredményes esztendőről adnak számot. az elemi károk, az aszály és jégverés ellenére 28 százalékkal, mintegy 450 forinttal emelkedett az egy szántóegységre jutó gazdálkodási eredmény, tehát azonos területen több terményt és terméket állítottak elő, mint 1963-ban. az eredményességgel együtt emelkedett a tsz-tagság jövedelme is: az egy dolgozóra jutó átlagjövedelem több mint 1000 forinttal magasabb az 1963. évinél. a zalai termelőszövetkezetek 250 millió forintot osztottak ki a teljesített munkaegységek után. ez az összeg 25 millióval haladja meg a tavalyit./mti/

20
10.15/a

- 15 -

bb 25. a feleltetés tárgya: kísérőszöveget mondani az oktatófilmhez

vid tné-lm fm

1965. március 2.

a szegedi ságvári endre gimnáziumban az egyes tantárgyak szemléltetésére gyakran vetítenek oktató filmeket. az iskola diákjai naponta átlag két órát töltenek a vetítőgép előtt. a pedagógusok az oktatáshoz újszerűen használják fel ezt a segédeszközt. a kópiákat nem egyszerre, hanem szakaszonként vetítik le. többször megállítják a gépet. ilyenkor a tanárok megbeszélnek a diákokkal a bemutatott részleteket, megmagyarázzák a látottakat, s közben képeket vagy más eszközöket is felhasználnak a szemléltetésre. ilyen módszerrel a tanítási óra menete nem változik meg, s a tanulók figyelmét állandóan lekötik.

a ságvári endre iskolái közül elsőnek kísérleteznek azzal, hogy az oktató filmeket a tanult anyag számonkérésére a feleltetésnél is felhasználják. ilyenkor a diákok előtt hang nélkül vetítik le az előző óra anyagát tartalmazó kópiákat. a tanuló feladata, hogy kísérő szöveget mondjon a filmhez, s így adjon számot tudásáról. a pedagógusok szerint az így történő feleltetés az egész osztály figyelmét leköti, s a korábbi módszereknél jobban szolgálja a tananyag jó elsajátítását./mti/

..

bb 26. márciusban megkezdik a tatal várásatásokat

vid j-lm fm

1965. március 2.

a tatal vár - amely fontos láncszeme volt a vértesi várrendszernek - az egyetlen az országban, amelyet most is eredeti vízvédelmi rendszer vesz körül. ezért az építmény korhű alakban történő helyreállítása nemcsak idegenforgalmi, hanem műemlékvédelmi szempontból is jelentős. a várhoz tartozó épületek egy részét eddig a halgazdaság foglalta el. most kiköltözött, úgyhogy rövidesen hozzákezdhetnek a nagy munkához.

jelenteg csak a török dúlás után megmaradt palotarész van teljes épségben, s ebben foglal helyet a kuny domokos múzeum. feltárják azonban a 15. században épült eredeti vár falait is. ehhez a bécsi levéltárban őrzött rajz nyújt segítséget. a régi várfalakból aquincumhoz hasonló romkertet alakítanak ki. eredeti formában felhúzzák a törökkori vár bástyáit, falait, kitisztítják a kazamatákat. helyreállítják a várudvaron levő, múlt században épült kis kápolnát, és azt az épületet, ahol az esterházyak idején uradalmi börtön volt. ebben múzeumot rendeznek be, a jobbágyság helyzetét szemléltető anyagból.

/folyt. köv./
10.30

- 16 -

KK

bb 26. /márciusban...i.folyt./-lm

az ásatásokat márciusban megkezdik. előként az ugynevezett rosenberg-bástyánál ásnak. itt feltárják a kazamata bejáratát is. az egész várrendszer nagyszabású rekonstrukcióját a harmadik ötéves tervben fogadják be./mti/

bb 27. megtalálták a diósgyőri vasgyár 1770-ben keltezett alapítólevelének eredeti példányát.

vid lk-lm ki

1965. március 2.

a lenin kohászati művek jogelődjének, a fazola henrik neves egri lakatosmester kezdeményezésére létesített diósgyőr-hámori vasműnek eredeti alapítólevelét - a kohászati történelmi bizottság kutatása nyomán - megtalálták az országos levéltárban. eddig erről az ipartörténelmi szempontból fontos körülményről eredeti okirat nem volt, csak másolat tanuskodott a bükkii kohászatkodás megindulásáról. az 1770 július 28-án bécsben keltezett, a mária teréziától származó latin szövegű alapítólevel érdekes részleteket tartalmaz a vasmű céljáról, valamint az itteni lakosság akkori ipari tevékenységéről. „kincstárunk hasznát, hazánk javát - szól többek között a level - több vasbánya kiaknázásával óhajtjuk előmozdítani. ezért elhatároztuk, hogy a bőséges faanyaggal rendelkező diósgyőri kamarai uradalom területén vasgyár létesíttessék. ezért az uradalom az épületfát, deszkát, léceket, zsindelyt és a többi szükséges építkezési anyagokat megfelelő áron bocsássa rendelkezésre. a gyár építéséhez és működéséhez szükséges vízvezeték létesítését semmi módon ne akadályozzák. a faszénégetés céljait szolgáló faanyagokra állapítsanak meg megfelelő területbért. tekintve, hogy az uradalom területén üveget és hamuzsirt készítenek, amihez minden évben négyezer-ötezer öl fát használnak fel, elrendeljük, hogy az üvegyártást és hamuzsirt égetést korlátozzák, s a diósgyőri erdőség faanyagát tartsák fenn a vasgyár számára, amely a közérdeket nagyobb mértékben fogja szolgálni,..

a csaknem 200 éves értékes dokumentumról fényképmásolatokat készítettek, s azokat az újmassai fiókmúzeumban, valamint a diósgyőri központi kohászati múzeumban helyezték el./mti/

..

10.32/a
n

- 17 -

KK

bb. 28. több borsodi község vízhálózatának építési tervét készíti el a hazafias népfront műszaki akcióbizottsága

vid/lk/a/ki

1965. március 2.

borsod megyében a tanács építési osztálya és a hazafias népfront műszaki akcióbizottsága között jó együttműködés alakult ki. a népfront-aktivisták már nemcsak hasznos műszaki tanácsokkal, hanem kisebb-nagyobb falusi létesítmények építési tervének elkészítésével is segítik a községek fejlesztését. a megyei tanács kérésére az akcióbizottságban tevékenykedő vízügyi szakemberek elhatározták, hogy hazánk felszabadulásának 20. évfordulója tiszteletére társadalmi munkában több falunak vízhálózatot és törpevízművek terveznek. ózd vízellátásának javítására a bán patak völgyében az év végére befejezik a mesterséges tó, valamint a korszerű szűrő és tisztító berendezésekkel felszerelt vízmű építését. az új létesítmény 18 kilométer hosszú csőhálózatán naponta ötezer köbméter vizet továbbítanak majd az iparvárosba. a főnyomvezeték több falu határát érinti, ezért úgy döntöttek, hogy ezekre a helyekre is bevezetik a vizet. ennek megvalósítására a műszaki akcióbizottságban dolgozó több mint 15 vízügyi szakember vállalta, hogy társadalmi munkával elkészíti bánhorvát, nagybarca, vadna és dubicsány községek vízhálózatának építési tervét. ezenkívül a tanács által kijelölt három községnek törpevízműveket terveznek./mti/

--

bb. 29. saját erőből hét millió forintos beruházás a barcsi vörös csillag termelészövetkezetben

vid/ká/tr/a /la

1965. március 2.

az országoshírű barcsi vörös csillag termelészövetkezetben összeállították az idei termelési és beruházási tervet. eszerint ebben az esztendőben a növénytermesztésből és állattenyésztésből 24 millió forint bevételt irányoztak elő. háromezer hektárral bővítést adnak a népgazdaságnak, 75 vagon búzát értékesítenek és 350 holdon termelnek vátómagnak való burgonyát. folytatják az építkezéseket is. saját erőből több mint hét millió forintot fordítanak beruházásokra. egyebek között 2, egyenkint 108 férőhelyes magtárpádlásos szarvasmarhaistállót és a barcsi központban üzemi fürdőt építenek./mti/

10.30/lm

-18-

bb 30. egy év alatt nyolcmillió forintot költöttek szépitőszerekre a falusi asszonyok szabolcs megyében

vid ká/tr-lm la

1965. március 2.

a szabolcs megyei földművelésügyi-kereskedelmi éves statisztikája jól mutatja, hogyan változnak a falusi lakosság életkörülményei, igényei. a földművelésügyi-kereskedelmi 1964-ben 69 000 mázsa cukrot adtak el, ugyanakkor a falusiak még 1700 mázsa csokoládét és 6200 mázsa cukorkát is vásároltak. az élvezeti cikkek közül a kávé fogyasztása egyik évről a másikra 96 mázsáról 195 mázsára emelkedett. a szabolcsi községek asszonyai, lányai 1964-ben több mint nyolc millió forintot költöttek kozmetikai cikkekre, mosó- és tisztítószereket, valamint pipere és mosószappanféléseket 46 millió forintért, butort 27 millió forintért vásároltak. emelkedett a villamosági, háztartási gépek és egyéb kuncurcikkek forgalma is. tavaly porszívóból 479, mosógépből 3900, hűtőszekrényből 317, gáztűzhelyből 400, kerékpárból majdnem 10 000 különféle motorkerékpárból 1300, televízióból 2155, tűzhelyből 10 700 darab talált gazdára./mti/

--

bb 32. csaknem ötezer jugoszláv fémtámot kapnak az idén az oroszlanlyi bányák

vid l-lm ki

1965. március 2.

az oroszlanlyi szénbányákban már több mint tízezer fémtámot használnak a frontokon. a fémtámokkal tavaly mintegy 27 000 köbméter bányafát pótoltak. az idén csaknem ötezer jugoszláv gyártmányu fémtámot építenek be és ezzel tovább növelik a gépesítés lehetőségét is. az ilyen frontokon ugyanis biztonságosabban, jobb eredménnyel dolgozhatnak a gépek.

az oroszlanlyi bányákban az év végére elérik, hogy a frontok 75 százalékán fémtámok nyújtanak biztonságot. berendezkednek a nagymennyiségű fémtám „házi” vizsgáztatására is. a támok teherbíró képességét ugyanis évente egyszer, javítás után pedig minden esetben ellenőrizni kell. a központi műhely minden akna számára készített támvizsgáló berendezést. egyidejűleg támossó gépeket is munkába állítanak lent a bányákban. ezeknek a munkáknak a föld alatti elvégzésével csökkentik a szállítókasok és a szállítópályák terhelését./mti/

--

10.43/s

- 19 -

bb. 35. a bázakerettyei gazolintelep dolgozói megszerezték a szocialista munka üzeme címet

vid/lk/a/k1

1965. március 2.

a dunántúli kőolaj-és földgáztermelő vállalatnál a napokban értékeltek a zalai olajmezőkön dolgozó, a szocialista brigád cím megszerzéséért versenyző munkacsapatok eredményeit. a zalai olajmezőkön az elmúlt évben 126 brigádban, mintegy kétezeren versenyztek a megtisztelő címért. az összesítés szerint 108 brigád tagjai tettek eleget a követelményeknek, s nyerték el a szocialista címet.

a zalai olajmezőkhöz tartozó bázakerettyei gazolintelep dolgozói a múlt évben már a szocialista munka üzeme cím elnyeréséért vetélkedtek. jó munkájukkal és magatartásukkal zala megyében elsőként érdemelték ki ezt a megtisztelő címet./mti/

bb. 36. a kgt-országok új kukorica-vetőgépeinek vetélkedőjére határidő előtt elkészült három gép szombathelyen

vid/lk/a/k1

1965. március 2.

a felszabadulási versenyben a mosonmagyaróvári mezőgazdasági gépgyár szombathelyi gyáregységében határidő előtt elkészült három ukv-6 univerzális kukoricavetőgép. ezek a gépek Bulgáriában, Lengyelországban és az ndk-ban a tavasszal nemzetközi összehasonlító vetési kísérleten veszik fel a versenyt a kgt-államok hasonló gépeivel.

az új típusú univerzális kukoricavetőgép nagyobb vetéspontosságú és üzembiztosabb elődjénél, az ugyancsak szombathelyen készült fkv-6 típusnál./mti/

12.38/Lm

-20-

13.25 C-e

bb 37. megalakult a tudományos ismeretterjesztő társulat szociológiai csoportja

t tf/tr-Lm bs

1965. március 2.

szociológiai csoportot hozott létre a tudományos ismeretterjesztő társulat - nemrég megrendezett 4. országos küldöttgyűlésének határozata értelmében. a csoport kedden tartotta alakuló ülését a Kossuth Klubban. a disztermet zsűfóráig megtöltötték az érdeklődők, akiknek sorában ott voltak a szociológiai tudomány neves hazai művelői, a társtudományágak képviselői, ismeretterjesztő előadók, egyetemisták.

dr. ortutay Gyula akadémikusnak, a tit országos elnökének üdvözlő szavai után érdei Ferenc akadémikus, a hazafias népfront főtitkára mondott megnyitó beszédet. többek között hangsúlyozta, hogy a mind nagyobb érdeklődés és a növekvő társadalmi igények alapján létrehozott szociológiai csoport feladata lesz: feltárni a szocialista társadalom konkrét valóságát - amely a szocialista fejlődés jelenlegi időszakában sokoldalú szemlélődést kíván - egyrészt azért, nehogy illúziókban és elvont fejtegetésekben ragadjunk meg, másrészt pedig, hogy a felismert valóságot széles körben megismertesse az emberekkel, bemutathatva előttük korunk társadalmának „anatómiáját”, s egyben segítséget nyújtva a további előrehaladáshoz. mindezek alapján a csoport célja tehát nem az, hogy szakmai továbbképzést nyújtson, vagy tudományos kutatásokat folytasson, hanem: széleskörű propaganda munkát végezzen.

ezután dr. ortutay Gyula előterjesztése alapján - egy évre szóló mandátummal - megválasztották a csoport ideiglenes vezetőségét. a 11 tagú vezetőség elnöke Gyenes Antal, a magyar tudományos akadémia szociológiai kutató csoportjának főmunkatársa lett, a titkár Kalocsai Amália.

a szociológiai csoport céljait Gyenes Antal körvonalazta. kiemelte: tevékenységük homlokterébe a szociológiai tudomány hazai és nemzetközi kutatási eredményeinek népszerűsítését állítjuk, kiadványokat jelentetünk meg, szabadfórumu vitákat rendezünk, s szívesen várunk mindenkit, aki részt kíván venni munkánkban. tervbe vettük többek között, hogy az „ismerd meg hazádat”, mozgalomhoz hasonlóan szociológiai témájú mozgalmat is indítunk „ismerd meg társadalmadat”, címmel.

az alakuló ülés következő - egyben befejező - napirendi pontjaként hegedüs András, a magyar tudományos akadémia szociológiai kutatócsoportjának igazgatója tartott előadást „a szociológia fejlődésének kérdései a szocialista országokban”, címmel./mti/

13.05

-21-

13.25 C-e

bb. 38. időjárásjelentés

gk/a/bs

1965. március 2.

a meteorológiai intézet jelenti 1965. március 2-án,
kedden 13 órakor:

ujabb esők

az elmúlt két nap folyamán bekövetkezett fordulat európa időjárás-képét ma reggelig erőteljesen módosította: a sarkvidéki eredetű hideg légtömegek jelenleg az atlanti-óceán fölé és nyugat-európa területére áramlanak, viszont délnyugati széllel főként közép-európa térségében tovább folytatódik a felmelegedés. a kárpát-medencében ma reggel az első egy-kilométeres rétegben még hideg légpárna volt, de erőteljes délnyugati meleg áramlás következtében rövidesen megszűnik. skandináviában és a balti-tenger mellékén a tegnapi mínusz 25 - mínusz 30 fokos fagyokat ma reggel mínusz 20- mínusz 25 fokos fagyok váltották fel.

házánkban tegnap általában erősen felhős, szeles idő volt, a duna-tisza közének északi részét kivéve 1-4 órán át sütött a nap. az elmúlt 24 óra folyamán csaknem mindenütt hullott csapadék, hó, havasodó, eső alakjában. a lehullott csapadék mennyisége 1-5 milliméter között változott, de az északi hegyvidék nagyobb részén meghaladta a 10 millimétert. az enyhülési folyamat hatására a hőmérséklet tegnap napközben győr-baja vonalától nyugatra 4-9, e vonaltól keletre csak 0- plusz 4 fokig emelkedett. sőt, az északi hegyvidék lábánál egy-két helyen fagypont alatt maradt. ma reggelre északkeleten 0 - mínusz 3, máshol 0 - plusz 3 fokig hűlt le a levegő. hegyeinken ma reggel 7 órakor a következő hóvastagságok voltak: dobogókő 20, galyatető 75, kékestető 70, mátraháza 45, farkasgyepű 14, telkibánya 29 centiméter.

ma délelőtt erősen felhős idő volt, helyenként eső, havasodó esett, a hőmérséklet 10 órakor 0 - plusz 6 fok között változott.

budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke plusz 3 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 749 milliméter, mérsékelt szélirányzatú. várható időjárás szerda estig: erősen felhős idő, több helyen újabb eső. mérsékelt, időnként élénk déli-keleti, majd északkeletre forduló szél. éjszaka a nappali hőmérséklet a dunántul nyugati felében csökken máshol kissé emelkedik. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 0 - plusz 4, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap a dunántul nyugati felében plusz 1 - plusz 5, máshol plusz 5 - plusz 9 fok között.

a duna vizállása budapestnél 172 centiméter./mti/

13.40/a

H. ¹⁰⁰ *Amé*

- 22 -

bb 39. dr. hamvas endre kalocsai érsek 75 éves

lk-lm sr

1965. március 2.

a 75. születésnapját ünneplő dr. hamvas endre kalocsai érsek, a katolikus püspöki konferenciák elnöke tiszteletére prantner józsef, az állami egyházügyi hivatal elnöke fogadást adott a gellért-szállóban. az ünnepi fogadáson prantner józsef pohárköszöntőjében méltatta a jubiláló érsek kimagasló eredményeit, amelyet az állam és a katolikus egyház jó viszonyának munkálása terén, valamint a békemozgalomban kifejtett tevékenysége során elért. a fogadáson megjelentek a katolikus püspöki kar tagjai, a katolikus papi békemozgalom vezetői, továbbá a katolikus intézmények és a katolikus sajtó képviselői./mti/

bb 40. finn papiripari szakemberek budapesten

k sz/tné-lm vg

1965. március 2.

budapestre érkezett a finn papiripari szakemberek 22 tagú csoportja, hogy részt vegyen a hét végén a technika házában sorra kerülő csomagolótechnikai napokon, amelyet a finn papir- és kartonfeldolgozók egyesülete, a converta, valamint a lignimpex magyar külkereskedelmi vállalat rendez. a csomagolótechnikai napokon a finn szakemberek előadásokat tartanak és kiállításon mutatják be készítményeiket. a finn vendégek felkeresték a papiripari vállalat csepeli törzsgyárát és meglátogattak néhány olyan budapesti üzemet, ahol finn gyártmányú csomagoló anyagot használnak fel./mti/

- 23 -

bb. 41. jól „vizgáztak,, a baranyai kettős elnökök

vid/kz/tr/rj

1965. március 2.

„az erős segítse a gyengébbet,, mozgalom sajátos formája alakult ki baranyában: egy-egy jól működő termelőszövetkezet elnöke vállalta a szomszédos, gyengébb eredményű gazdaság irányítását. ez a módszer az elmúlt évek tanulsága szerint nagyon jól bevált. 1963-ban 17- gondtal-bajjal küszködő, nagyjából mérleghiányos - szövetkezeti gazdaság élére került olyan tapasztalt, szakképzett elnök, aki egyben elnöke volt valamelyik erős, szilárd termelőszövetkezetnek is. egyik évről a másikra nem lehet csodát tenni, a zárszámadások mégis azt bizonyítják, hogy okos, jó vezetéssel egy esztendő alatt is ki lehet javítani az alapvető bajokat. 1963-végén a 17 termelőszövetkezetből már csak 11 volt mérleghiányos, a múlt évben pedig újabb nyolc közös gazdaságban szüntették meg a mérleghiányt. annak ellenére, hogy 1964 a mezőgazdasági termelés szempontjából - közismerten - nehéz esztendő volt, a patronált termelőszövetkezetek fele növelni tudta az egy hold szántóra jutó gazdálkodási eredményét, mégpedig bikalban 90 forinttal, gyöngyösmelléken 294 forinttal, homorudon 1221 forinttal, Lánycsókön 1031 forinttal, nagypeterden 241 forinttal, pettenden 469 forinttal, siklósbodonyban 691 forinttal, vásárosdombón 542 forinttal és Zádorban 850 forinttal. ennek megfelelően gyarapodott természetesen a közös vagyon és nőtt a tagság jövedelme is.

a baranyai ^{Kettős} elnökök tehát - a zárszámadások tanúsága szerint is - jól vizgáztak 1964-ben. ezért az idén 14 termelőszövetkezet tagsága kérte a már korábban megválasztott elnökök további segítségét, illetve hívta meg elnökül egy-egy jól működő gazdaság vezetőjét./mti/

bb. 42. háromezren tanulnak a borsod megyei munkás és mezőgazdasági akadémiákon

vid/kz/rj

1965. március 2.

Borsod megyében nagyon népszerűek a munkás és mezőgazdasági akadémiák. az elmúlt év őszén a megyében együttesen 83 különböző tagozatu akadémiát szerveztek, s ezeken mintegy háromezren bővítik ismereteiket. az ipartelepeken - Ózdon, Ormosbányán, a borsodi vegyikombinátban, Tiszaszederkényben és Rudabányán - 42 munkásakadémia működik.

/folyt.köv./

15.30/-n

-24-

bb. 42. / háromezren tanulnak.....1. folyt./rj

hallgatóik megismerkednek az üzemek speciális problémáival, a gyártási technológiákkal, közgazdasági és munkavédelmi kérdésekkel, filozófiai, természettudományi és képzőművészeti alapismereteket sajátítanak el. mezőgazdasági akadémia 41 működik a megyében, s hallgatóik száma megközelíti az ezret. a mezőgazdasági akadémiák hallgatói a növénytermelés, az állattenyésztés, a szőlő- és gyümölcsstelepités legkorszerűbb módszereit sajátítják el. az idén először 16 szakmunkás-előkészítő tanfolyamot is szerveztek. ezekre csaknem 400-an iratkoztak be. az egy éves előkészítő tanfolyamokon gépészeti, műszaki, természettudományi és szakmai előadásokat hallhatnak. az előkészítő résztvevői áprilisban vizsgáznak és sikeres vizsga esetén összel mezőgazdasági szakmunkásképző iskolába iratkozhatnak be./mti/

bb. 43. husz centiméteres hó a borsodi utakon - többfelé keletkezett hóakadály

vid/lk/rj ki

1965. március 2.

az idei tél legkitartóbb havazásával köszöntött be a március borsodba. a megyében hétfőn késő délutántól kedd délelőttig megszakítás nélkül hullott a hó, több felé erős széllel párosulva. a meggyét átlagosan 20 centis hó borítja. hétfőn éjjel a bodrog-közben, valamint Hollónáza környékén keletkeztek kisebb hóakadályok, amelyeket kedd reggelre áttörtek. az irányát változtatott szél kedden a megye északnyugati részén, putnok-aggtelek térségében emelt hótorlaszokat.

kedden délelőtt a pálnáza-gönc, valamint a putnok-szin és a sajókaza-ragály közötti utak voltak járhatatlanok. több helyen fél méteres hótorlaszok keletkeztek. a hóeltakarítást az állandószelelfúvás miatt nem tudták megkezdeni.

a hótorlaszok ellenére az Ózdvidéki, valamint a borsodi szénbányászati tröszt üzeméhez a kedd reggeli munkásszállító járatok mind megérkeztek./mti/

15.45/-n

-25-

bb. 44. Üzemállították a lanovkát a somsályi bányüzemben

vid/lk/rj ki 1965. március 2.

az ózdvidéki szénbányászati tröszt somsályi bányüzemében kedden üzembe helyezték a bányászok munkahelyre szállítására felszerelt lanovkát. ezzel a tröszt műszaki dolgozói teljesítették a felszabadulási versenyben vállalt feladataik egyikét.

a somsályi bányüzem egyik munkahelyét a bányászok csak mintegy 450 méter hosszú, meredek vágaton tudták elérni. csaknem negyven percet vett igénybe az ut a csuszós vágaton a fejtésig és még hosszabb ideig tartott visszafelé az erős emelkedő miatt.

a tröszt műszaki vezetői a tatabányán jól bevált példa nyomán készítettek el a somsályi bánya sajátos viszonyainak megfelelően a földalatti lanovka tervét, s ennek alapján a tröszt bányaiparosai házilag készítettek el.

az új berendezés keddtől a bányászokat hat perc alatt szállítja a munkahelyre./mti/

bb. 45. zoltán lászló professzort

1/ms/tné/rj sr 1965. március 2.

az országos idegsebészeti tudományos intézet igazgatóját az olasz és a német idegsebészeti társaság levelező tagjává választotta.
/mti/

bb. 46. bohúmil andres,

k/vt/rj 1965. március 2.

a prágai pedagógus továbbképző intézet képzőművészeti nevelési kabinetjének vezető professzora egy hetet tölt hazánkban. itt tartózkodása során előadásokat tartott budapesten és szegeden a cseh-szlovákiai képzőművészeti nevelésről. /mti/

16.10 rj

- 26 -

bb. 47. „a mai költészet és a kritika,,

k/tf/tf/rj fm 1965. március 2.

ciannel szabadfórumu vitát rendez a magyar írók szövetségnek költői szakosztálya a szövetség bajza utcai klubjában március 5-én, pénteken délután fél 5-öt órai kezdettel. a vitához diószegi andrás mond bevezetőt./mti/

bb. 48. „a legszebb zene az emberi nevetés,, - beszélgetés a 80 éves salamon bélaival

1/s/rj fm 1965. március 2.

ezen a héten ünnepli 80. születésnapját a vidám színpad népszerű művésze, salamon béla. ebből az alkalomból kereste fel a kitűnő színművészt az mti munkatársa. salamon béla évtizedek óta minden este találkozik a közönséggel. játszott különböző műkedvelő együttesekben, a felszabadulás után megalakult vidám színpadon pedig elsőként lépett a közönség elé, mint az együttes alapító tagja. azóta estéről-estére megnevezteti a nézőket tréfáival, kedves gesztusaival, hangjával, egyéniségével, a vidám színpadon és a kis színpadon. sok sikert aratott jelenetekben, magánszámokban, színdarabokban egyaránt. ha ideje engedi fáradságot nem kímélve járja a vidéket, hogy megneveztesse a városok, a falvak, a tanyák népét is.

- műkedvelőként kezdtem, - mondotta - játszottam a szabók szakegylete, a vasas és az asztalosok színjátszó csoportjában. 1914-ben az akkori „royal orfeum,, helyiségében, az ugynevezett „sörkabaróban,, később pedig az apolló-kabaróban léptem fel. itt játszottam először 1921-ben a „vonosnégyes,, című jelentet. ezután nagy endrével közösen létrehoztuk a terézkeruti színpadot, a felszabadulás után pedig a vidám színpad tagja lettem. mindig szerettem a vidéki fellépéseket is és most is, - ha időm engedi - a hétfői szünnapokon járom az országot.

- 80 éves vagyok, de frissnek érzem magam, az emberi nevetés ad nekem erőt. nevetetni csodálatos élmény, mert a legszebb zene az emberi nevetés. micsoda jó érzés, hogy meg tudom szólaltatni ezt a zenét! büszke vagyok rá, hogy meg tudtam tartani a régi közönséget és meg tudtam nyerni az új generációt is.

?/folyt.köv./

16.00/-n

-27-

17³⁰ B

bb.48./ „ a legszebb zene...1. folyt./ rj

tréfával valóban generációkat nevetteget meg. melyek voltak legsikeresebb műsorszámai?

- elsősorban a vonósnégyes, amelyet az 1921-es premier óta több mint háromezerszer játszottam. Nigen sokszor léptem fel a „Lepsőnyél még megvult, ... ha én egyszer kinyitom a számat, című jelenetekben és nagyon szeretem mostani műsoromat is a róna kabaróban. a „több nyelven beszélünk, című műsorban 12 percig vagyok színpadon. sok szép és kevésbé szép emlékem is van hosszú pályámról, amelyeket „hej, színművész!„ című könyvemben megírtam. most új szerepre készülök: a kis színpad következő darabjában játszom majd. /mti/

bb. 49. a vigszínházban megkezdtek miller: közjáték vichyben című színművének próbáit - az egyik főszereplő vendégként darvas iván

i s/gk/fm/gy/la

1965. március 2.

a vigszínházban kedden megkezdtek arthur miller legújabb színműve, a „közjáték vichyben,„ című egyfelvonásos dráma próbáit. a darabot - amelyet a múlt év tavaszán írt a világhírű amerikai ^{dró} decemberben mutatták be a broadway-n. Európában a vigszínház lesz az első, amely műsorra tűzi az emberi felelősség kérdését felvető drámát. a történet 1942-ben franciaországban, a németek által megszállt vichyben, egy rendőrségi fogdában játszódik.

az előadást horvai istván rendezi. a darab díszleteit szinte gábor, a jelmezeket pedig láng rudolf tervezi. az egyfelvonásos színműnek csak férfiszereplői vannak, s így a darabban fellép a társulat csaknem valamennyi férfi művésze. az egyik főszerepet, a franciaországba emigrált osztrák herceget vendégként a józsef attila színház művésze, darvas iván játssza. a többi szerepet várkonyi zoltán, latinovics zoltán, molnár tibor, benkő gyula, bitskey tibor, szakáts miklós, harkányi endre, dávid kiss^k ferenc, pethes sándor, tomanek nándor, nagy istván és prókaki istván alakítja.

arthur miller egyfelvonásos színművét április 3-án mutatja be a vigszínház./mti/

16.35/-n

-28-

17 35 B

bb. 50. az esztétikai kultúra és a technikai eredmények kölcsönhatásáról - fizikai és irodalmi ismeretterjesztők vitáestje a kossuth klubban

t/tf/rj fm

1965. március 2.

„költészet és természettudomány,„ - ez volt a címe annak az érdekes ankétnek, amelyet a tit két budapesti szakosztálya, fizikai és irodalmi előadói rendeztek kedden este a kossuth klubban. az első látásra, illetve hallásra merész képzetársításnak tűnő témáról irodalomtörténészek, írók, költők, tudományos kutatók, csillagászok, fizikusok, az egyetemek természetudományi fakultásainak oktatói cserélték ki véleményüket.

vitaindító bevezetőjében maróti lajos, a gondolat könyvkiadó felelős szerkesztője sokoldalúan világította meg, hogy a költészet és a természettudomány - az emberi kultúra, a korszerű műveltség e két fontos területe - egyáltalán nem esik olyan távol egymástól, mint azt gondolnánk. „áthatásuk,„ kölcsönös: a kor technikai és tudományos eredményei „rányomják bélyegüket,„ többek között napjaink lírai természetére, „modernizálják,„ költőink gondolatvilágát - ugyanakkor a költészet lélekformáló szerepet játszik a technikai tudományok művelői körében is, a lelki pallérozottság, az esztétikai kultúráltság pedig mindenféle emberi tevékenység hasznos és eredményes ösztönzője lehet. a továbbiakban maróti lajos hangsúlyozta: a kortársi költészet attól nem lesz modern, hogy a költők egyre-másra ujközelítő kifejezésekkel - például kozmosz, ürrepülés, proton, neutron - tüzdellik tele verseiket. a költeményeket a kor eszmájének - nem utolsósorban természettudományos és világnézeti vetületének - kell áthatnia.

az előadást vita követte./mti/

bb. 51. eltemették dr. sébor jános professzort

vid/kz/rj

1965. március 2.

kedden délután bucsuztatták el a soproni erdőgazdálkodási és falipari egyetemen dr. sébor jános professzort, aki csaknem félévszázados munkássága során az erdészek számos nemzedékét nevelte. a földművelésügyi minisztérium, és az országos erdőgazdálkodási főigazgatóság képviselőinek bucsuszavai után dr. káldy józsef egyetemi tanár, dékán-helyettes méltatta az elhunyt kiváló tudós érdemeit. a bucsuztatás után régi erdőszokomány szerint gyászmenetben kísérték dr. sébor jánost utolsó útjára. sírját elborították a társegyetemek, a tudományos intézmények és a megyei, városi, társadalmi szervek koszorúi. /mti/

17.15/-n

-29-

17 39 B

bb. 52. bányászokat szállító autóbusz szerencsés kimenetelű balesete Komárom megyében

vid 1/fm/gy/La

1965. március 2.

Szerencsés kimenetelű baleset történt a keddre virradó éjszaka Kispérhez közel, a 81-es út vasuti felüljáróján. A 18-as autóközlekedési vállalat autóbusza oroszlányból szállította haza etőre és csépre a délutáni műszak bányászait. az erősen sikos úton az autóbusz megcsuszott „átment”, az út másik oldalára, átszakította a 6 méter magas felüljáró korlátját és fennakadt a hídon. az autóbuszban utazó harminc bányász az ablakot kitörve menekült ki szorult helyzetéből. kilencen megsérültek, de közülük nyolcat az elsősegélynyújtás után hazaengedtek a kórházból. egy bányász, kiss gyula etei lakos a kispéri kórházban ápolásra szorult, de az ő állapota sem súlyos. vizsgálatot indítottak annak megállapítására, tényleg-e valakit felelősség a balesetért. /mti/

bb. 53. a távozó norvég követ bucsulátogatásai

k tr/fm/gy/La

1965. március 2.

dobi István, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke kedden fogadta torfinn oftedalt, a norvég királyság rendkívüli követét és meghatalmazott miniszterét, aki a közeljövőben végleg távozik Magyarországról.

péter János külügyminiszter ugyancsak bucsulátogatáson fogadta a távozó norvég követet. /mti/

bb. 54. részvétnyilvánítás az elnöki tanács és a kormány nevében az osztrák nagykövetségen

k tr/fm/gy/La

1965. március 2.

Dr. Adolf Schärf, az osztrák köztársaság elnökének elhunyt alkalmából az elnöki tanács és a forradalmi munkás-paraszt kormány nevében kedden részvétlátogatást tett az osztrák nagykövetségen fock János miniszterelnökhelyettes, kiss Károly, az elnöki tanács titkára, péter János külügyminiszter és bíró József külkereskedelmi miniszter. /mti/

17. ~~17~~-n

-30-

18⁴⁵ B



bb. 55. a pedagógusok szakszervezete központi vezetőségének ülése

t/vt/gk/rj sr

1965. március 2.

A szervezeti élet eredményeiről, hiányosságairól, a további feladatokról, valamint a szakszervezet 1965. évi költségvetéséről tárgyalt a pedagógusok szakszervezetének központi vezetősége kedden tartott ülésén. a tanácskozáson Karakas László, a szot titkára és Lugossy János művelődésügyi miniszterhelyettes is részt vett.

Péter Ernő főttitkár beszámolójában egyebek között elmondotta, hogy a pedagógusok szakszervezetének taglétszáma már megközelíti a 132 ezret. a 7. kongresszusuk óta eltelt két esztendőben tovább fejlődött a 12 szakmai tagozat és 8 szakmai bizottság munkája. sikerrel oldanak meg olyan jelentős feladatokat, mint a tantervi viták, az új tankönyvtervezetek bírálatát, a kísérletező-újítómozgalom szervezése, stb.

Megvitatták és elfogadták az ülésen a szakszervezet 1965. évi költségvetését is. a 36, millió forintot meghaladó összkiadás több mint 50 százalékát fordítják az idén szociális célokra. gyermekekkel és családtagokkal együtt csaknem 27 és félezer személyt üdített a szakszervezet. jelentősen bővítik a balatonföldvári családok üdülőt, aminek eredményeként 50 helyett 120-an kaphatnak majd itt helyet egy-egy turnusban. a szociális kiadások között figyelemre méltó a rendszeres és rendkívüli segélyek mértéke. az erre előirányzott összeg megközelíti a három és félmillió forintot, a kulturális jellegű kiadásoké pedig meghaladja a 3.6 milliót. /mti/

bb. 56. kisebb hóakadályok borsodban

1/hbj/tm/rj

1965. március 2.

Kedden az északkeleti megyékben havazott. a kpm közuti főigazgatósághoz érkezett esti jelentések szerint a sajókaza - ragályi összekötő úton sajókaza és felsőnyárád között hótorlasz akadályozta a közlekedést. a 22-es út a megyehatár és Lillafüred között és több összekötő út nehezen járható. a miskolc-mályinka közötti úton a 6.8 kilométeres szelvényben hócsuszamlás veszélye jelentkezett, emiatt az utat lezárták. a hótakarító gépek mindenütt munkához láttak. /mti/

18.26/-n

-31-

18⁴⁵ B

le

bb. 57. pásztor bőske a legelőn - maszkajárás, rozmaringolás, tikverő - hágyományos, vidám farsangbucsuztatók országsszerte

ü vid-tf/tr/fm/gy/La

1965. március 2.

hushagyó keddek nevezik a farsangi népszokások záróakordját, amikor az ország különböző vidékein felelevenítik az ősi néphagyományokat.

buzsákon - a somogy megyei községben - kedden látványos „maszkajárás”, szórakoztatta az embereket, a fiatalok jelmezekben - cigányoknak „ördögöknek”, a lányok vőlegénynek, a fiuk menyasszonynak öltözve - csoportosan járták a fault. betértek a házakhoz, vidám rigmusokat adtak elő, a háziak étellel, itallal, farsangi fánkkal kínálták őket. a hushagyó kedd fináléjaként - a buzsáki hagyományokhoz híven - este a fiatalok a kóstolóba kapott izletes ételakkal az egyik lányos házhoz tértek be és vidém „maszka-bálos”, vacsorát rendeztek.

a rozmaringolás évszázados farsangi hagyományát a vas megyei német nemzetiségű felsőcsatár községben elvenítették fel kedden. az osztrák-határszéli faluban egyébként már hétfő este megkezdődött a farsang bucsuztatása: a felnőttek „megszálltak”, a szőlőhegyeket, s pincéről-pincére járva mulattak, táncsal, vidám zeneszóval, nótázással. kedden reggel a legény-csoportok ugyancsak zenével, nótával keresték fel a lányos házakat, a lányok - régi népszokás szerint - rozmaringot tüztek a legények kabátjára, kapajára, sonkával, borral vendégelték meg őket. az egész napos „rozmaringolás”, után este vidám bállal vettek bucsut az idei farsangtól.

az „alakoskodó”, játék, az ugynevezett tikverő volt a fejér megyei mona község szokásos hushagyó keddi eseménye. a háznál-házra vonuló fiatalok mókás produkcióit, tréfálkozásait a budapesti néprajzi muzeum és a székesfehérvári istván király muzeum munkatársai filmen is megörökítették.

a rába-közi szany községben az utolsó farsangi napokban a szövetségi népi együttes 60 tagu ének-, zene- és tánc csoportja hosszú évek után ismét felelevenítette a hajdani népszokásokat. a mulatságos ötletekkel tarkított műsorban „életre kelt”, a helyi szájhagyományok két figurája, pásztor bőske és pásztor jani alakja. a legendabeli pásztor bőske „farsangbabáját”, - az eredeti bábu különben ma is látható a néprajzi muzeumban - kocsikerékre kötözve húzták végig a falu főutcáján - táncoló, éneklő fiatalok kíséretében. a bőske-jani-bábuk végülis mindig a faluszéli legelőn kötöttek ki, mintegy jelezve, hogy az időn véget ért a vigasságok ideje.
/folyt. köv./

18.44/-n

-32-

ll

bb. 57. /pásztor bőske... 1. folyt./ gy

átlarcosbált rendeztek kedden a „négy nemzet falujában”, a békés megyei elek termelőszövetkezeti községben. a hunyadi jános művelődési házban már a délutáni órákban csoportosan gyűlekeztek a „tündérek”, és a „hercegek”, - különböző állati, ijesztő figurákat szimbolizáló maszkások. a fiatalok-öregék látványos felvonulása után - ősi szokás szerint - megtartották hánzi és keredi „esküvőjét”, az alkalmi pap mókás szöveg, derős kacaj kíséretében adta össze az „ifju párt”, s a „násznap”, hajnalig ropta a táncot, szintugy, mint a valódi lakodalmakban./mtl/

a szerkesztőségek figyelmébe!

gy/La

a bb. 54. sz. hír /részvétnyilvánítás az elnöki tanács és a kormány nevében az osztrák nagykövetségen/ második sorától a szöveg helyesen:

... kormány nevében kedden az osztrák nagykövetségen fock jeno miniszterelnökhelyettes, kiss károly, az elnöki tanács titkára, péter jános külügyminiszter és bíró józsef külkereskedelmi miniszter részvétét fejezte ki dr. simon kollor rendkívüli és meghatalmazott nagykövetnek./mtl/

bb. 58. száz körös-vidéki diák orosznyelvű vetélkedése békéscsabán

vid tnó/sr/gy/La

1965. március 2.

békéscsabán kedden a hid és vízmű építészeti technikum kollégiumában tartották a szép kifejezésű orosz nyelv középiskolai vetélkedőjét, amelyre a körös-vidék városaiból és falvaiból mintegy száz diák érkezett. a vetélkedő résztvevői tisztán, szabatosan irtak, olvastak, szavaltak és irodalmi témákról tartottak villámbe számolókat. a magyar-szovjet baráti társaság békés megyei elnökségének és a megyei tanács művelődésügyi osztályának képviselői értékes jutalomtárgyakat osztottak szét a legjobban szereplő diákok között. a megyei verseny is igazolta, hogy az orosz nyelvtanulásban sokat segít a levelezés: azok tudtak legszebben írni, olvasni és beszélni oroszul, akik szovjet diákokkal leveleznek./mtl/

18.52/-n

-33-

ll

bb. 59. jancsó adrienne népballada-estje

t áe/gy/sr/La

1965. március 2.

a legszebb magyar népballadák estjével kedden megkezdődött az egyetemi színpad új irodalmi előadássorozata. a műsorban jancsó adrienne szerepelt régi népköltészeti alkotásokkal. dr. ortutay gyula egyetemi tanár tartott bevezető előadást./mti/

bb. 60. megölték egy idős asszonyt sárszentlőrincen

vid tm/gy/La

1965. március 2.

a tolna megyei sárszentlőrincen a földön fekvő halva találta szobájában özvegy úri jánosné. a bűnjelekből a rendőrség megállapította, hogy a magányosan lakó, idős asszonyt meggyilkolták.

a tettest a község lakosságának segítségével rövid időn belül kézrekerítették, makró józsef, 31 éves foglalkozás nélküli sárszentlőrinci lakos személyében. a gyilkos bevallotta bűncselekményét. a nyomozást folytatják./mti/

bb. 61. saját érdekükben jelentkezzenek

i fe/tr/gy/sr

1965. március 2.

sorozatosan elkövetett lopás miatt a rendőrség előzetesen tartóztatta petrikó péter 47 éves ablaktisztítót, budapest, xiii. kerület, keszkenő utca 11 szám alatti lakost. a büntetett előéletű petrikó különböző szórakozóhelyeken ittas embereket lopott meg. petrikó beismerte, hogy 1965. január 1-én a vi. kerületi kőműves-étterem söntésében, majd február 12-én az v. kerületi bihari jános utcai italboltban károsított meg részeg embereket. a budapesti rendőrfőkapitányság vizsgálati osztálya kéri a károsultakat, hogy saját érdekükben jelentkezzenek személyesen, budapest, v. kerület, deák ferenc utca 16. iv. emelet, 437 számú helyiségben, vagy telefonon a 123-456 számon, a 11-01-es mellékállomáson./mti/

bb. 62. a brüsszeli fuvósötös koncertje

t ol/tr/sr/gy/La

1965. március 2.

kedden este az országos filharmónia kamaratermében tartotta koncertjét a belga jeunesses musicales és az ifjú zenebarátok magyarországi szervezete közötti művészcsere alapján - a brüsszeli fuvósötös. az ifjú zenebarátok nevében havas miklósné üdvözölte a vendégeket.

a brüsszeli fuvósötös tetszéssel fogadott műsorán többek között mozart, vivaldi, rameau művek szerepeltek./mti/

19.25/gy

19.25 R

- 34 -

le

bb. 63. időjárásjelentés

tm/gy/La

1965. március 2.

a meteorológiai intézet jelenti március 2-án, kedden 19 órakor:

több helyen eső

várható időjárás szerda estig: felhős idő, sok helyen kisebb eső. időnként élénk keleti, északkeleti szél. a nappali hőmérséklet a dunántul nyugati felében szerdán alacsonyabb lesz, mint kedden volt, máshol tovább emelkedik. legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán a dunántul nyugati felében plusz 1-5, máshol plusz 5-10 fok között lesz./mti/

..

le

19.40/-n

-35-

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ő l d i h i r e k

1965. március 3.

bb.1. megkoszorúzzák dr. Jánhn Ferenc és Rákosi Endre emléktábláját

k vt/gk/n/sr

1965. március 3.

dr. Jánhn Ferenc és Rákosi Endre, az ellenállási mozgalom mártírjai halálának 20. évfordulója alkalmával a párt- és társadalmi szervek képviselői március 6-án délelőtt fél 11 órakor a Kerepesi temetőben megkoszorúzzák a munkásmozgalom nagy halottainak emlékművét./mti/

bb.2. kilenc ország 14 filmje - új magyar alkotások - izelítő a márciusi filmműsorból

i s/gk/n/fm

1965. március 3.

a film barátai márciusban kilenc ország 14 új alkotása közül válogathatnak. többek között a magyar filmművészek három új játékfilmjét tűzik műsorra. nagy érdeklődés előzi meg Fábri Zoltán rendező „Husz óra” című alkotásának bemutatását. a filmet Sánta Ferenc nagyszerű, azonos című riportkönyvéből készítették. a főbb szerepekben Páger Antal, Görbe Jánost, Keres Emilt, Szirtes Ádámot és Öze Lajost láthatjuk. a külső felvételeket az Eger melletti ostoros községben készítette illés György operatőr. -

márciusban a mozik vásznára került Rényi Tamás rendező „Délről hajnalig” című új filmje, amely a tanácsköztársaság bukásának éjszakáján játszódik. ezt a tanácsköztársaság évfordulójának napján tűzik műsorra a mozik. a főbb szerepeket Koncz Gábor, Bujtor István, Szegedi Erika és Szakáts Miklós játssza. - a budapesti bemutató után országszerte műsorra tűzik Csöke József „Tíz aranyérem” című riport filmjét, amely a tokiói XVIII. nyári olimpiai játékok eseményeit örökítette meg. - a magyar filmművészetet még egy régebbi alkotás, Révész György rendező „Éjfélkor” című nagyszerű filmje képviseli a hónap műsorában.
/folyt.köv./